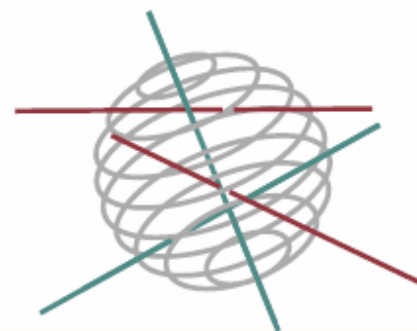

SSD

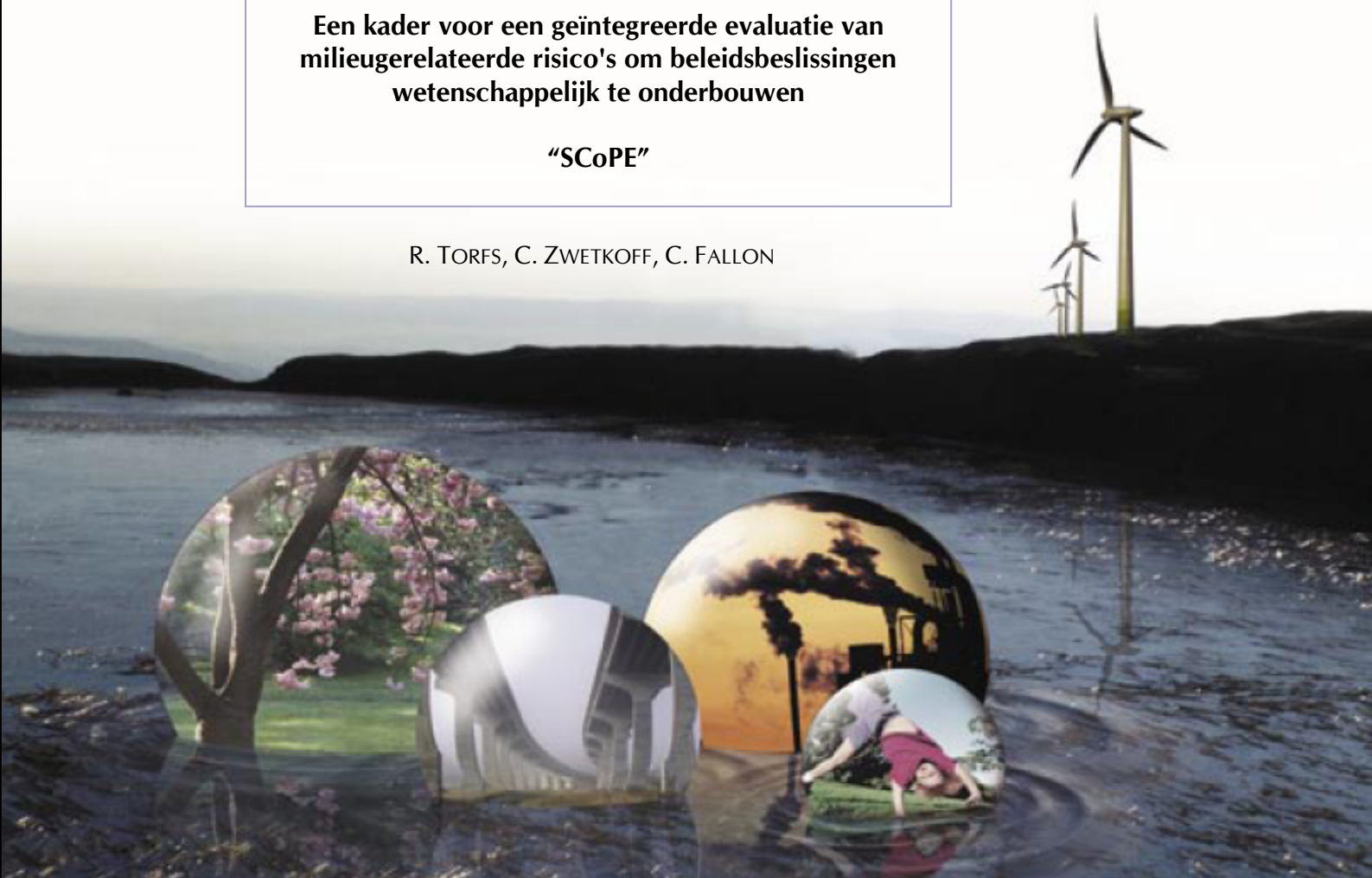
SCIENCE FOR A SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Een kader voor een geïntegreerde evaluatie van
milieugerelateerde risico's om beleidsbeslissingen
wetenschappelijk te onderbouwen

“SCoPE”

R. TORFS, C. ZWETKOFF, C. FALLON

ENERGY

TRANSPORT AND MOBILITY

AGRO-FOOD

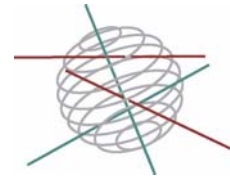
HEALTH AND ENVIRONMENT

CLIMATE

BIODIVERSITY

ATMOSPHERE AND TERRESTRIAL AND MARINE ECOSYSTEMS

TRANSVERSAL ACTIONS

Transversale Acties

EINDVERSLAG FASE 1
SAMENVATTING

**Een kader voor een geïntegreerde evaluatie van
milieugerelateerde risico's om beleidsbeslissingen
wetenschappelijk te onderbouwen.**

“SCoPE”

SD/TA/10A

Promotoren

Rudi Torfs

Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
(VITO)
Unit Milieurisico en gezondheid

Catherine Zwetkoff

Université de Liège
Scientific and Public Involvement
in Risk Allocations Laboratory
(SPIRAL)

Auteurs

Rudi Torfs – VITO
Catherine Zwetkoff – ULg - SPIRAL
Catherine Fallon – ULg - SPIRAL

Rue de la Science 8
Wetenschapsstraat 8
B-1000 Brussels
Belgium
Tel: +32 (0)2 238 34 11 – Fax: +32 (0)2 230 59 12
<http://www.belspo.be>

Contact person: Marc Van Heuckelom
+32 (0)2 238 35 55

Neither the Belgian Science Policy nor any person acting on behalf of the Belgian Science Policy is responsible for the use which might be made of the following information. The authors are responsible for the content.

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without indicating the reference :

Rudi Torfs, Catherine Zwetkoff, Catherine Fallon. ***Een kader voor een geïntegreerde evaluatie van milieugerelateerde risico's om beleidsbeslissingen wetenschappelijk te onderbouwen. "SCoPE"*** Eindverslag Fase 1 Samenvatting. Brussel : Federaal Wetenschapsbeleid 2009 – 4 p. (Onderzoeksprogramma "Wetenschap voor een Duurzame Ontwikkeling")

De klassieke risicobeoordelingsmethododes zijn niet meer voldoende om complexe, onzekere en dubbelzinnige risico's te behandelen. Daarom zijn nieuwe benaderingen nodig, om risico's te verhinderen, te reduceren en te communiceren en om met de maatschappelijke bezorgdheid over deze risico's om te gaan.

In fase 1 analyseerden wij de beschikbare concepten om risicobeoordeling en economische afwegingsmethoden met sociale aspecten in één kader te integreren, en bespraken we de relevante criteria die moeten worden overwogen in een beoordelingskader. Empirisch werk in de vorm van gevalstudies werd uitgevoerd om dit kader te bepalen, of om criteria te selecteren.

Om de complexiteit van controversiële, onzekere risico's te begrijpen, om tegelijk met verschillende waarden en opinies in de maatschappij te kunnen omgaan, en om een goede communicatie te ontwikkelen moet het afwegingskader dynamisch zijn, een manier van werken in het besluitvormingsproces.

Dit vereist een meer participatieve benadering aangezien in de klassieke normerende en rationele benadering geen adequate beheersinstrumenten bestaan om deze risico's te behandelen. Wij stellen een sequentieel model voor, dat door een reeks stappen gaat, die zowel in gevallen van strategische planning, als in het beheren en begeleiden van lokale projecten – die meestal gedreven worden vanuit lokale aversie tegenover nieuwe in te planten infrastructuur (wegen, gsm-masten ...) – kan worden gebruikt.

In elke fase van het model kunnen instrumenten en methodes toegepast worden tot op het punt waar consensus of een duidelijke beschrijving van verschillende waarden en meningen is bereikt, of een optimaal evenwicht tussen verschillende criteria wordt bereikt.

Samenvattend heeft ons beoordelingskader de vorm van een proces, dat het besluitvormingsproces mee helpt structureren en ondersteunen:

- Het dient om gezamenlijke kennis op te bouwen en het wederzijdse leren van alle actoren te bevorderen
- In de context van lokale conflicten, lokale verontreinigingskwesties en aspecten van ruimtelijke orde (thema's die zeer nauw verbonden zijn met het individu), en met inbegrip van regionale, globale milieugezondheidskwesties (voedsel, klimaat, lucht, vervoer...)

Het is een beleidscyclus, rond een bepaald probleem georganiseerd, om beleidsopties te evalueren, en met stakeholders die bij verschillende fasen en stappen van het proces worden betrokken. Hier is beoordelingskader gestructureerd als een netwerk dat uit alle actoren wordt samengesteld die in de besluitvorming in verschillende stadia participeren.

De kwaliteit van het besluitvormings proces kan zowel op basis van de resultaten als op basis van het gevolgde proces zelf worden beoordeeld. Kwaliteit is immers ook te meten door de rechtvaardigheid van het proces voor alle betrokkenen te beoordelen, en door de mate van aanvaarding van de gevolgen van beslissingen.

Deze benadering vergroot de legitimiteit van besluiten waarvan de soms aanzienlijke gevolgen of resultaten vaak ongekend zijn. Dit is des te meer zo in de context van een voorzorgsmaatregel.